

Előfizetési árak:

postán vagy házhoz küldve:
 Egész évre . 24 kor.
 Félévre . 12 kor.
 Negyedévre . 6 kor.
 Egy hónapra . 2 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egyhasábos petit sor
 10 fill. vagy egy □ cm.
 hely 4 fill. — Nyiltér
 és magánérdekű ismer-
 tetés soronkint 40 fill.

Megjelenik naponkint
 reggel 6 órakor,
 hétfőn vagy ünnep után
 déli 12 órakor.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 19.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 18.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű ismertetések felvétele.

A játék.

Amint lapozgatom az ujságot, meg-megakad a szemem egy-egy árverési hirdetésen.

Nézem, olvasom.

A végrehajtást szenvedett derék, becsületes ember, akit mint gazdát is szorgalmasnak, előrelátónak ismerünk.

Mi hajthatta hát mégis a bukás szélére?

A pénz tulságos szeretete, s a hirtelen való meggazdagodás vágya.

Mert manapság már az egyik legnagyobb hatalom a pénz.

Az után futkos minden ember, s abból igyekszik mindenki minél többet szerezni. És tagadhatatlan, hogy a kinek pénze van, annak legtöbbször van esze, tekintélye, befolyása is, a szegény ember pedig csak szegény ember, ha mindjárt maga a megtestesült bölcsesség is.

Van valami keserű igazság abban, amit a nagy államférfiu Talleyrand mondott, hogy: „ahova lángelme behatolni nem képes, oda könnyedén besétálhat egy arany-nyal megterhelt számár.”

A pénz ma már kétségtelenül

nagy befolyást és igen sok előnyt biztosít azok számára, akik azzal rendelkeznek.

És épen ez az oka annak, hogy újabb időben sokakat elragad a hirtelen való meggazdagodás vágya, s azok, akik ebbe a forgatagba belekerülnek, igen sokszor olyan eszközökhöz folyamodnak, amelyek anyagi előmenetel helyett végromlásukat okozzák.

A kereskedelem és értékforgalom központja — tudvalevőleg — a tőzsde, ahol az üzleti életben jártas, hivatásos üzletemberek naponként milliőkat forgatnak, s száz- ezreket nyerhetnek, de ugyanannyit veszíthetnek is.

Ámde a tőzsdei spekuláció olyanoknak való, akik először is megfelelő tőkével rendelkeznek, másodsor pedig bírnak azzal a jártassággal és tájékozottsággal, amelyet a mai fejlett üzleti és kereskedelmi viszonyok megkövetelnek.

Megfelelő tőkével nem bíró és az üzleti világban járatlan emberre nézve valóságos veszedelem a tőzsde, amely előbb-utóbb romlását okozza.

És mégis azt látjuk, hogy ma

már a kiscgazdák között is sokan vannak olyanok, akiket a gyors meggazdagodás vágya a tőzsdei spekulációk terére kerget. Igen sokan vannak a kiscgazdák között olyanok, akik rendszeresen játszanak a tőzsdén, abban a hiszemben, hogy így vagyoniukat megkétszerezik.

Nagyon sajnálatos jelenség ez, amelynek legtöbbször az a vége, hogy a kiscgazda belebukik az anyagi erejét és üzleti jártasságát felülmuló vállalkozásokba s utoljára még azt a kicsijét is elveszti, amije van.

A tőzsde nem való az ahhoz nem értő kiscgazdáknak. A tőzsde csak a megfelelő jártassággal bíró valódi üzletembereknek való. Még ezek is elveszíthetik ott minden jártasságuk mellett egész vagyoniukat.

A kiscgazdákra nézve azonban a biztos romlás legbiztosabb útja a tőzsde.

A kiscgazda elégedjék meg a szorgalma, munkája és tőkéje után elérhető szerény, de biztos haszonnal és ne áhitozzék azok után, a

TÁRCZA

Szakítás után.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
 Írta: Jablonczay Kálmán.

— Észerint tehát vége van köztünk mindennek? — kérde Aba Ferenc szomorú arccal az előtte fleigmatikusan ülő leányt, Henriettét.

— Természetesen, — mondá hidegen a leány.

— Azoknak a rózsás álmoknak vége van tehát, melyek hosszú boldogságunknak vigasztaló talizmánja volt, — folytatá bus hangon Aba Ferenc — lehullott az a fényes csillag az égről, mely a mi végnélkülinek látszó szerelmünket összetartotta, elszakadt a láncza, összekötő bilincse egyetértésünknek, megfagyott az ajak, mely eddig a forró csókokat osztogatta lázas ajkamra. Mind látom, mind elhiszem, hiszen oda van írva fehér homlokára az undor, melyet irántam érez, ott látom ajkainak szélénél az unalom barázdáit, melyet eltitkolni akkor sem tud, a mikor lelkülete a mult édenkertjének titkos utain eltévelyedik. Fenyegetőleg villognak reám szemei. Olyan más fényességben tündöklenek azok most, hogy azt kell hinnem, hogy még a szájalom parányait sem remélhetem többé azokban. Mondja meg legalább, miért változott meg ennyire? nyugtasson meg! hogy az ott nem az én szerelmemben keresendő! — mondja meg nyiltan, hogy egy új alak tűnt fel envilágának egén, mely job-

ban fénylik, mint enyém; és a melynek fényességénél nagyobb boldogságot remél, mint az én egyszerű, önzetlen, forró kebelem mellett?

— Nos hát igen!!! — felele Henriette, — őszintén megvallom — folytatá ridegen — maga nekem többé nem imponál! Nehány nap óta érzem, hogy nem vagyok olyan szerelmes magába, mint a minőnek lenni kellene egy olyan mult után, mint a minő a mienk volt. Szívem! melylyel csak most vagyok teljesen tisztában — talán soha sem volt olyan őszinte magával szemben, mint a milyen akar lenni most, a mikor egyszer végre-valahára, azt az álmaimban oly gyakran megjelenő szakítást a legkomolyabban keresztül akarom vinni. Lássá kedves barátom — folytatá unott hangon Henriette — maga nem ösmeri a nőket. Tudja, az a hosszú udvarlás soha sem hozza meg a kívánt eredményt. Vagy az egyik, vagy a másik, a gyorsan vágató idők alatt bizonyosan találkozik egy olyan harmadik személylyel, ki az elsőt, ha egy pillanatra is, de mégis elhomályosítja, vagyis hosszú szerelemnek, rendesen meghasonlás a vége. Maga nekem idestova négy év óta udvarol, az egész világ a jegyesének tart, pedig a jeggyűrűről még nem is beszéltünk; minden ember, ösmerős gratulál, de mindig olyan burkolt alakban, hogy több benne a sérelem, mint a jóakarát. Esetlegesen komoly érzelmű férfiak nem mernek hozzám közeledni, félnek a kosártól, vagy a maga haragjától. Én pedig várok türelmesen, lesem a jövő szerencse csillagát, melyet vagy az Isten áldása,

vagy a maga szilárd akarata majd csak elhoz valahára. Egyik sem jön! mind a kettő csak biztat máról holnapra, de eredmény nem mutatkozik sehol. Meguntam ezt a bizonytalanságot, kedves barátom! nem akarok ebben a szomorú állapotban sem elhervadni, sem tengődni, miud a két tényező árt a fiatalságomnak és a mind a kettőből származó epés szenvedés tönkreteszti szépségemet.

— Engedjen meg, édes barátom — folytatá mindig édesebben — semmikép nem hozhatom meg magának azt az áldozatot, hogy a maga kedvéért, vagy tudom is én gyávaságért, itthon maradjak és szaporítsam a vén leányok amugy is tulnyomó sokaságát! — Én férjhez akarok és fogok menni. Miután már őszintén kifejeztem, hogy maga többé nekem nem imponál, vagyis magát nem szeretem, reméllem, bir annyi büszkeséggel, hogy férfiasan kiter utamból és egy másik uton keresi azt a kárpótlást, melyet esetleg nálam elveszített. — Abban megnyugtathatom, hogy rajtam nincs mit sajnálnia, én is csak olyan nő vagyok, mint a többi, a mai modern világból, ki csak ott szeret, hol számításai a kellő magaslatra emelkednek.

— Most pedig kedves barátom, — mondta Henriette felemelkedve a ruganyos fotelból, — köszönjön szépen és vegye a kalapját és hagyja itt a leghálátlanabb leányt, ki magát — bocsásson meg — halálosan meguntta...

Aba Ferenc összpontosított figyelemmel

Képes levelezőlap,

nagy választékban, bámulatos

olcsó árakon kaphatók a

gyűjteményhez albumok

CSOKONAI-papirkereskedésben.

Uj posztó üzlet.

melyeknek megszerzése legtöbbször száz meg száz eshetőségtől függ.

A becsületes munka eredménye mindig biztos, a spekulációé azonban igen sokszor kétes.

Fehér Gábor.

Politikai izgalmak. Ugron Gábor zabszállításának ügye és az ezzel kapcsolatban felszínre került egyéb ügyek foglalták le ma a politikai körök egész érdeklődését.

Az Ugron-ügy mérgesítette el a függetlenségi párt különböző árnyalatai közt régóta lappongó és ki-kitörő testvérháborút. Ez a harez hivatalosan is megindult az Ugron-párt tegnapi konferenciáján és ma merges nyilatkozatváltással folytatódott.

Az első nyilatkozó Holló Lajos képviselő, aki azt írta a minap egy hírlapi cikkében Eötvös Károlyról, hogy a báró Bánffy ellen vívott küzdelemben részt nem vett, azt a harezot elejétől fogva becsmérelte s hogy a függetlenségi párt annak idején ezt a viselkedését elítélte. Eötvös lapja, az Egyetértés, azt felelte erre a cikkre, hogy minden állítása rágalom. Holló Lajos ma délelőtt hosszabb levelet küldött Eötvös Károlynak s válaszul a czáfoló kijelentésre, három pontban foglalta össze vádjait, a melyeket szerinte elvitatni s kétségbevonni nem lehet.

Eötvös Károly e levél következtében tegnap délután felkérte Hentaller Lajost és Szatmári Mórt, hogy keressék fel Holló Lajost és tudassák vele, hogy Eötvös Károly se nem tulajdonosa, se nem szerkesztője az Egyetértésnek s a Holló Lajosra vonatkozó sértő közleményeket se nem írta, se nem iratta. Továbbá kérdezzék meg Hollótól, hogy ennek tudomásulvétele után is fentartja-e e nyílt levelének minden részét. Hentaller és Szatmári nem találták otthon Hollót, tehát levelet hagytak neki hátra.

Holló Lajos nyílt levelében többek közt úgy ír, mintha Eötvös Károly az Egyetértésben „ügyvivő”-vel támadatná őt. Erre Dienes Márton, az Egyetértés felelős szerkesztője, nyilatkozatot tesz közé, melyben Holló Lajost rágalmazónak állítja s

gyáva emberek szokásának jelenti ki a Holló sértegetéseit.

A nyilatkozatok vége párbaj lesz, mely valószínűleg holnap fog megtörténni egyrésztől Eötvös és Holló, másrésztől Holló és Dienes Márton között.

Közvilágítás.

Debreczen, márczius 7.

A debreczeni közvilágítás ügye méltán dicsekedhetik azzal, hogy egész irodalma van. Csak a napokban kaptunk egy vaskos kötetet, mely híven tünteti fel a közvilágítás szönyegen levő ügyének egész történetét. Sok becses anyagot találunk ebben a kötetben. Remények, vágyak, óhajások, realis és inrealis számcsoporthozatok, fő elő- és utóajánlatok halmaza ez a szürkefedelű könyv, melyeket a közvilágítás ügyének különböző bizottságai állítottak össze, hogy azt mint fáradozásuk és önzetlen munkájuk dokumentumát a nyílt közönség ítélete alá bocsássák.

Több világosságot! Ez a szürke könyv tartalma. Ezt a Göethének tulajdonított szállóigét látjuk előröppenni minden sorából. Hogy azonban miként jöjjön létre ez a **Több világosság**, erre nézve már nagyon is elágazók a vélemények, melyek közül mind-egyik vélemény fel van szerelve a csalhatatlanság látszatával.

Vannak ugyanis, akik a házi kezelés hívei. Követendő például állítják Pozsony sz. kir. várost, melynek állítólag dus jövedelme van a közvilágítás házi kezeléséből. Elfelejtik azonban a házi kezelés barátai, hogy mások a viszonyok Pozsonyban és mások Debreczenben. Ott évenként egy millió hatszáz ezer köbméter gáz fogy el, nálunk pedig ötszázhatvan ezer. Igaz, hogy erre azt mondják, hogy a világítási hálózat kiépítésével itt is emelkedni fog a fogyasztás, mint a fogyasztók szám, de ne feledjük azt, hogy míg Pozsonynak minden utcája világos éjjelenként és a magánfogyasztók, kik jobbjára mind intelligens emberek, használják a gázt, addig nálunk oly mértékben akkor sem fogják igénybe venni a gázvilágítást, ha a hálózat kibővül, mert gazdálkodó népünk az év legnagyobb részét tanyákon,

kortekben és kaszállókban tölti; misérszt nem találja szükségesnek, hogy bevezettesse a világítási műveket lakásába, mert különösen télen, amint leszáll az est, családjaival együtt nyugalomra tér. Ha tehát a város jóvoltából az uezai világítás ki is lesz terjesztve, a mi viszonyaink között Debreczen magánfogyasztása harmincz év múlva sem fogja elérni azt a számot, melyet a régi koronázó város ez idő szerint mutat.

A házi kezelés híveinél némi kis következetlenséget is látunk. Nemrégben ugyanis a bizottsági tagok nagyrésze hevesen kikelt a város szeszkereskedése ellen. Szébbnél-szebb szónoklatokat hallottunk, morális predikációk hangzottak el vén székházuk falai között, a morál nevében dörögtek a testet satnyító s a lelket megrontó szesz ellen s szemére hányták a városnak, hogy üzleteket csinál, mely sehogysem egyeztethető össze méltóságával. És most, mikor szintén egy hasonló természetű üzletről van szó, amennyiben az is a város jövedelmi forrását volna hivatva bővíteni épügy, mint a szeszüzlet: egymásután lépnek sorompóba a házi kezelés hívei, mesés összegekben festve le írásban és képzeletben azon jövedelmet, melytől a házi kezelés mellözése esetén a város pénztára elesik.

Nem egyszer hallottuk a szeszkereskedés tárgyalásánál azt a megjegyzést, hogy maradjon a város a **közigazgatásnál**, fordítsa erejét, tehetségét annak gyors menetére s most feledve van mindez, vagyis ki törődnek a közigazgatással, mikor legkevesebb negyven ezer forint fog a közvilágítás jövedelméből a házipénztárba befolyjni.

De változnak az idők és változnak az emberek és velük együtt a nézetek is.

Az meg éppen csodálatos dolog, hogy a közvilágítási nagybizottság egyhangulag elvetette a házi kezelést és annak egyes tagjai most mégis a házi kezelés mellett nyilatkoztak. Nem kell kutató elme ahhoz, hogy ennek okára rájőjünk. Azok, kik most a házi kezelést hangoztatják, legnagyobb részben a **Magyar Vasuti forgalmi** ajánlatát pártolják, melynek beadványában olyan házi kezeléskéle tervezet van emlegetve. Addig, míg a házi kezelés mostani hívei nem tartottak a **Tröst** ajánlatától, perhorreskálták a házi kezelést; amint azonban látták, hogy a

mel hallgatta a szivtelen leány elutasító beszédét, az arcz barázdás vonásaiból még azt is kiolvasta, a mit az ajak elfelejtett szavakban tolmácsolni. — Tisztában volt boldog álmainak összeomlásáról, de egyszer smind azt is teljes meztelenségében látta, hogy ez a lány a legnyomorultabb a világon. A milyen mélységes szerelemmel viseltetett iránta hosszú négy éven át, olyan irtózatosan megújlta a lefolyt néhány percz alatt.

Kezébe ragadta kalapját és egy hideg meghajlással örök búcsút intett annak a leánynak, kiről mindig azt hitte, hogy ő a legszentebb a világon.

A mikor az ajtó kilincsét megfogta, még egyszer visszafordult és lágyan, szánalommal telve, remegő hangon mondá:

Még egyszer találkozunk !...

A leány elkaczagta magát... a férfi lépései végig kongtak a márvány koczkás folyosón...

Henriette, amidőn ezt a világot megkaczagató szakítást sikeresen keresztülvitte, rendes látogatója lett a vigalmaknak, fényes bálóknak. Ott lehetett látni a tánczosok karján, kik magukhoz szorítva, repültek vele a fényes padozaton, a lágy zene kábitó ütemén.

Aba Ferencz épen úgy el lett feledve, mint annak a hosszú négy évnek mámorral telt csábos perzei.

A társadalom léha tagjai örömmel vették tudomásul Henrietteének szabaddá tételét. Körüldongták őt lágy, szerelmes szavakkal, csábos ígéretekkel, — befurakodtak legszentebb érzelmeibe, segítettek neki azt az első személyt — mind jobban meggyalázní.

A tömjénezett kacérság — a talajban,

hol annyi avatott kéz ápolta, olyan magas fává nőtte ki magát, hogy az emberiség ismét el kezdett suttogni, fecsegni. Csakhogy most már nem úgy, mint az első szerelemnél, hanem rágalmazóbban, sérőbben.

Egyik azt mondta, hogy egy katonatiszt van most előnyben, látták vele egy setét utcán magánosan sétálni.

A másik meg azt sugdosta némely pletyka asszony fülébe, hogy Henriette színeznél akar lenni, mert az első jellemkomikusba halálosan beleszeretett.

A harmadik meg azt híresztelé, hogy egy öreg gazdag ur az udvarlója, ki ellátja teméntelen drága ékszerrel stb. . . .

Pedig ebből egy árva szó sem volt igaz.

Henriette sokkal számítóbb volt, sem-hogy kegyeivel olyan embereket ajándékozott meg, kik azt nem tudták volna tartósan megbecsülni, ő a katonákat, színészeket csak olyan futó bolondoknak tartotta, kik nem valók egyébre, mint az üres levegőt léhasággal tele fecsegni. Öreg embereket meg egyáltalában nem szivelt.

Hanem talált ő magának egy olyan egyéniséget, ki egy kikeresett pillanatban örülten beleszeretett és korbácsolható rab-szolgája lett.

Névre nézve — Hajdár Viktorra hallgatott, éveik kevesebbet számáltak, mint a Henrietteé — hanem vagyona és előkelősége tullelmedett a város minden notabilitásán.

Ez kellett Henrietteének, fényleni, ragyogni, kimeríteni a világ nyomorúságát, szembe nézni a vakító nappal, anélkül, hogy a szem hunyoritana.

Hajdár Viktor kiskoculásának esztelenségével bolondult a szép leány után; majdnem olyan vőlegénye volt már a világ

előtt, mint hajdan Aba Ferencz, azzal a különbséggel, hogy az utóbbi szive mélyéből szerette Henrietteét, míg az előbbi ész nélkül bomlott utána.

Ez a nagy vonzalom jó sokáig tartott és talán még tovább tartott volna, ha Hajdár Viktor szülei meg nem ijedtek volna, — annak el nem fogadható eredményétől.

Nagy garral közbeléptek tehát és kiugrátták az urfit a puha fészekből, elepedálva őt egy másik országba, hol szebb szemek és edesebb mosolyok teremnek.

Az urfi ész nélkül repült a gyorsvonal szárnyain egész Nápolyig. Ott megállapodott és még azzal sem fárastotta agyvelejét, hogy néha-néha arra a visszahagyott lányra gondoljon. — Untig elég volt neki az a félelvi szerelem, mely nem tagadott meg tőle semmit.

Henriette tehát ismét maga maradt. — Az első elkergette ő — a másik megszökött magától.

Az első nem vitt el semmit, csak a saját összetört szivét. A másik elvitt mindent, a mivel egy becsületes leány bírhatott.

A számítás nem ütött be, az előleget elfogadták ugyan, de nem adtak érte semmi egyebet csufos árulásnál. — Az Isten nem ver bittel — mondja a vallás. — Itt beteljesedett. Megesalatatásnak csufos elhagyás volt a fizetése.

Henriette néhány napig siró göresökben szenvedett. Átkozta azt az eget — az Istent, — hiszterikus rohamaiban harezra kelt láthatlan árnyakkal, kik untalan fojtogatták. Ordított, zokogott.

Azután ismét szépen meggyógyult.

Berepült újra a világ zajába, most már nem válogatva az eléje rakott virághalma-

Tröst különösen utóajánlatában olyan olcsó árakat ígér, milyen nincs az ország egyetlen közvilágítási intézményénél sem, nehogy elessék a *Magyar Vasuti forgalmi* látszólag tetszetős ajánlata, ez utóbbihoz csatlakoztak, egekig magasztalva a házi kezelés különféle előnyeit.

Nem vagyunk szakemberek e kérdésben, de az okos szót mi is megértjük. A város főmérnöke sok készültséggel, alaposan és világosan kimutatta a jog- és pénzügyi bizottság ülésében azt, hogy a házi kezelés csak nagyobb befektetéssel nyerhet reális alapot s biztos működési alapot.

Elmondta, hogy az új világítási művekkel sok, majdnem egy millió forint befektetési összeg kell, melynek megszavazását alig remélhetjük attól a törvényhatósági bizottsági közgyűléstől, mely az ilyen megszavazások nyomában mindig ott látja a pótdadó emelkedését.

Hallottuk azt is, hogy a város nem egyszerre adná ezen összeget, mint befektetési tőkét a világítási művekbe, hanem megosztaná azt például tíz évre és kölcsön venné azt valamelyes házi pénztári kezelés alatt levő pénztárból. Ki és mi biztosítja azonban a nagy közönséget, a várost és ezen kölcsönadó alapokat a remélhető dus haszorról? Erre semmi pozitív adatokat nem találunk és a házi kezelés hívei ebben a tekintetben egyetlen megnyugtató nyilatkozatot sem tettek, nyilván azért, mert ez a remélhető haszon még képzeletük világánál sem látható.

Nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy ez a tíz éven át részletekben történő befektetés hosszú időre meggátolná a *közvilágítás kérdésének* gyors megoldását. Ha már akarunk valamit, akarjuk az egészet. S miután a *Tröst* nemcsak példátlanul olcsó árakat szab meg utóajánlatában, hanem az egész hálózat gyors kiépítésére kötelezi magát, továbbá a világítási művek vezetésében, ellenőrzésében tekintélyes befolyást biztosít a városnak is, ez az egész vállalatot bizonyos idő múlva, az esetben, ha a város meggyőződött annak jövedelmező voltáról, megválthatja és azzal szabadon rendelkezhetik — nem volna semmi körül-

mények között tarácsos előtérbe helyezni a házi kezelést oly ajánlattal szemben, mely a közvilágítást a város különös megterhelése nélkül véglegesen és mindenben megfelelőleg oldja meg.

Ne induljunk mi Pozsony után, hanem tekintsük a magunk speciális viszonyait. Kísérletezéssel ne veszélyeztessük a pozitív megoldást s ne engedjük magunkat leszorult vállalkozók fogásaival tévutra vezetni. Ha majd azután az előtünk fekvő eredményekből arról fogunk meggyőződni, hogy a *közvilágítás* egy kincses bányá, lesz alkalmunk azt rövid idő alatt felerészben s később egészen megváltani. Egy-egy realis alapon kiépített mű minden nap látható üzemével kétségkívül jobban meggyőzhet bennünket életrevalóságával és jövedelmezőségével, mint a *theoria*, mely festett egekbe néz és kincseket lát ott, ahol kísért a *deficit*.

Világosi.

A kereskedelemügyi tárca költségvetése.

— Országgyűlési express-tudósítás. —

Budapest, márczius 6.

Tallán Béla elnök az ülést megnyitja. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után következett a kereskedelmi tárca folytatólágos tárgyalása.

Rohonczy Gida beszélt a karfiol termelésről, a melyet ő termelt legelőször Magyarországon, azonban a drága fuvardíjazás következtében kénytelen volt azzal föltagyni. A szőlőültetés nagy előnyéről beszélt azután és érdekesnek tartja, hogy ezt a termelési ágat erősen kultiváljuk, mindazonáltal Nagy-Marosba olasz szőlőket hozatnak és ezt csak a posta karterrel tudja indokolni, mert a posta szállítás a vasuti szállításhoz jóval olcsóbb és másodsor a posta a házhoz szállítja. A vasuti szállítás azonban nagy hátrányokkal jár, amennyiben a gyümölcs itt is igen gyakran megsérül és felolvassa a hozzá érkezett leveleket, a melyek a felület és hiányos szállítás miatt panaszokot adnak. — Mi ugymond — nyers termelő állam vagyunk és főtörökviszünk kell, hogy képezze, oda hatni, hogy a szállítás körül visszaélések elő ne fordulhassanak. Az orsova—budapesti vonalon, a hol nagy a baromfitenyésztés, az én gyümölcsös kosaraim kerültek a baromfiakra és így nem volt esoda, ha annyi baromfi dögölt meg. Ma azonban, elismerem, nálunk már nincs így, de a határállomásokról van szó, mint pl. Oderberg. Ott történik az, hogy egymásra rakják és zuzzák a csomagokat. Ma szorgalommal kell vagyont szerezni, és ez biztatott engem ma, hogy a gyümölcsterjesztést kultiváljam, de ha annyi károm lesz, kénytelen leszek ezzel feltagyni.

Kérem a kereskedelmi minisztert, hogy exponálja magát, hogy a szállítás körül a hibák megszűnjenek.

Sok szó folyt tegnap és tegnapelőtt az ipar fejlesztéséről, azonban nyíltan kijelenthetem, hogy a 67-es kiegyezés alapján a magyar ipar fejlesztésére gondolni sem lehet.

Áttér ezután a malmokra és mig a vidéki malmokat iparalmoknak tekinti, addig a fővárosi malmok a börzianerek körében csak játékeszköz.

Multkori beszéde nagyon hosszúra nyult és így nem vonhatta le a konkluziókat. A Ház engedelmeivel ezt most fogja cselekedni. Az első konkluziója, hogy a magyar liszt hitelle épen úgy tönkre van téve a külföldön, mint a hogy tönkretették a magyar bor hitelét és a magyar szőlőt a berlini piacon azzal, hogy kupeckedtek, rosz minőséget szállítanak. (Helyeslés a balolpalon.) Refakciákat kérnek a malmok! Minek? Hogy a kereskedelmi miniszter mentse meg őket? Tessék az igazgató és elnök urnak fizetését lejjebb szállítani, vagy mondjanak le a fizetésükről, többet ér, mintha segítséget kunyorálnak.

Erősen kikel a szélhámos ipari vállalatok ellen. Ezek és ezek mennek tönkre —

kiált fel — azért, hogy egy pár ilyen játékeskos bezsebelhessen. (Zajos helyeslés a balon.)

Rohonczy ezután a Haas és Deutsch czég ringjéről kezd beszélni. Aprilisben, tavaly még Rigensburgból is hozattak ide buzát.

Molnár Jenő: Idegen buzával nyomták le a magyar buzát.

A Haas és Deutsch-czég buza-ringjének következménye az volt, hogy tavaly másfél millió métermázsza idegen buza jött be, hogy kötelezettségüknek megfelelhessenek. Senki se nyert, se az eladó gazda, se a ring, az utóbbi meg is bukott. Mindenki vesztett, az meg legtöbbet. Fogadást ajánl, hogy májusban itt nagy buzaárak lesznek akkor, mikor a kisgazdának legnagyobb szüksége lesz az olcsó lisztre. (Ugy van! a középén.) Ezután arról szól, hogy a tőzsdetanácsban egyetlen gazda sincs, a tőzsdetanács autonóm joggal bír, bírói funkcióval van felruházva s a törvényeket is maga hozza. Ha a tőzsdetanács is bíróság, hogy tűrheti, hogy két áregység legyen a tőzsdén? Fel-szólítja a minisztert, hogy a tőzsdetanács szabályait módosítsa, kéri, hogy határozott állást foglaljon. Nem akar ő a gazdának jogtalan előnyöket biztosítani, de a gazda jogait mint törvényhozó, meg akarja óvni. A költségvetést elfogadja. (Éljenzés, tetszés.)

Öt perc szünet.

Szünet után

Városv Gyula rövid beszédben a szé-kely vasutak kiépítésének szükségességét hangoztatja.

Zichy Jenő: A kereskedelmi miniszter eddigi tevékenységét dicsérve, elítélő kritikával azt mondja elődeiről, hogy csupán szertelen kapkodásból áll működésük. Hegedűs Sándor programjához csatlakozik, a miből legtöbb tetszéssel a közlekedési terveknek adózik és fokozza ezt majd még akkor, ha látni fogja, hogy a miniszter azokat a becsülésreméltó tanácsokat, a mik a vita folyamán a csatornázásról elhangzottak, akezeptálja és megvalósítani törekszik. Foglalkozik ezután hosszan a csatornázás fontos érdekével.

Szól ezután az ipari viszonyainkról és arról az elaboratiumusról, melyet 1882-ben készített és a melynek sorsáról mai napig mit se tud.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Bánffy és a Vaterland.

Bécs, márczius 6. A Vaterland azt írja mai számában, hogy tegnap azt a távirati felszólítást kapta Bánffy megbizottjaitól, hogy a vasárnapi számban Bánffyra vonatkozólag foglalt rágalmakat nyilvánosan vonja vissza, vagy nevezze meg a czikk szerzőjét.

Még mielőtt az illető szerkesztő ezt a táviratot megkapta, a Vaterland tegnapi esti lapjában óvást emelt a szombati közleménynek olyan értelmezése ellen, mintha azzal Bánffy becsületének gyanúsítása szándékolatott volna. Bánffy megbizottjainak táviratuk vétele után azt táviratozta az illető szerkesztő, hogy már óvást tett az ellen, hogy a Vaterland szombati közleményének kiadásával Bánffyt rágalmazni vagy becsületét sérteni akarták volna és hozzátette, hogy Bánffy személyes jellemének ilyen gyanúsítása sem szándékában nem volt, sem az illető közleményben nem foglaltatott. Abban a közleményben nincs más, mint az, hogy a volt miniszterelnök nem szolgáltatta ki a mostani miniszterelnöknek az 1898-iki választási alapot, a melyet összegyűjtött.

Ez politikai ügy, nem pedig becsületbe vágó személyes kérdés. A rágalmazás vádját tehát a leghatározottabban vissza kell utasítanunk, a mit azok az urak a Vaterlandban is fognak olvasni, a mit azután haladéktalanul fel is használhatnak és természetesen első sorban ő excellenciájának is tudomására adni sziveskedjünk. Ezzel részünkről el van intézve személyes része ennek a kérdésnek, a melylyel Magyarországon szombati budapesti közleményünk óta foglalkoznak.

zokba, azt tüzte kebelére, ki elsőnek érkezett.

Ma egy báró, holnap egy kopott napi-dijas.

Mindegy volt neki, akár arannyal fizettek, vagy rézben adták ki a jutalékot.

Egészsége éppen oly gyorsan hanyatlott mint a minő rohamosan szállt alá a tisztesség lépcsőjén.

A hajdani bájos Henriette utálata lett saját magának.

Léha kaczérságát azért soha sem vesztette el. A mikor a külvárosi lebuajok piszkos padlóján lejtette az ingerlő tánczokat épen olyan édesen mosolygott, mint akkor, midőn az előkelő világban sugdostak a fülébe.

Henriette lesülyedt a legutolsó fokig.

*

Egy komor téli délután rongyos, czafatos ruhákkal takart asszonyszemélyt kísérték a csendőrök a központi börtön felé.

Az asszony részeg volt az elfogyasztott spiritusztól. Pénze nem lévén, kidobták a korcsmából, s ezért olyan istenkáromlást vitt véghez, hogy közcsendháborítás miatt muszáj volt bekisérni.

A mint a népes utcán, karját erősen fogva, kíséri a rendőr, egyszerre csak hirtelen, mintha leszegezték volna, megállott a részeg asszony.

Szemeit merően egy oldalvást álló alakra szegezve, nézett annak komoly arczába.

Aba Ferencz állott ott, mint egy fenyegető felkiáltó jel.

— Ferencz! — tört ki egy mély bánatos sóhajban a részeg asszony szava.

Aba Ferencz halkán, hogy csak az hallhatta, kihez intézve volt, susogá:

— Tehát mégis találkoztunk egyszer.

Hogy csak egy pillanatig is gondolhatták, hogy a volt miniszterelnököt a választási alap elsikkasztásával gyanúsítjuk! Ezt csak nem lehet állítani egy olyan alapról, a melyről az egész többségnek és az osztrák és külföldi hozzájárulóknak ép úgy volt tudomásuk, mint arról, hogy az ezzel a pénzzel tervezett 1898-iki választások nem tartattak meg. Ilyen ostoba állítást nem kellene föltenni egy lapról, a mely ilyen fontos közleményt hoz nyilvánosságra.

Rólunk annál kevésbé lett volna szabad a közlésnek ezt a személyes oldalát feltételezni, mert tudvalevőleg a Vaterland volt az egyetlen bécsi újság, a mely, noha politikai ellenfele Bánffy bárónak, bátor állásfoglalását az obstrukció ellen, a melynek komoly következményei még ma sem szüntek meg, támogatta és érdeme szerint méltatta kiegyezését, a mely azóta nem javult az általános és az ausztriai viszonyok javára.

Ez az objektív magatartásunk azonban, a melyet Bánffy báróval szemben is tanúsítottunk, nem tarthatott vissza bennünket attól, hogy a választási alap ügyét most nyilvánosságra hozzuk és ez az ügy azzal a személyes nyilatkozattal koránt sincs elintézve.

Először is azért, mert Magyarország és a választások tisztasága szempontjából bizonyára fontos tudnunk azt, hogy nemcsak az első Bánffy-féle választásokon fordítottak milliókat a néppárt és minden komoly ellenzék megsemmisítésére, hanem az 1898-ik tervezett választásokra is ismét nagyon sok pénz gyűjtetett össze, még pedig egyenest a miniszterelnök által; másodsor azért, mert nagyon fontos megtudni a magyar többség és mostani kormánya mai helyzetére vonatkozólag, hogy a volt pártvezér és a mostani pártvezér között az ellentét oly nagy, hogy az előbbi ennek még az összegyűjtött választási pénzeket sem szolgáltatva ki. Ezek eléggé fontos okok arra, hogy Magyarország politikai tényezői budapesti közleményünket nagyon komolyan fontolóra vegyék.

Budapest, márczius 6. A Vaterland ma esti lapjában magyar munkatársától levél jelent meg, melyben felhatalmazza a szerkesztőre, hogy ha cikkéért provokálják, hát nevezze meg őt. De a szerkesztő kijelentette, hogy miután a tényállásról meggyőződött, *nem nevezi meg.*

Bánffy segédei ma hosszasan tanácskoztak *Fejérvárral*, *Tisza Kálmánnal*, *Zeykkel*, *Pulszkyval*. Délután aztán egy hosszabb sürgőnyt menesztettek, *Vaterlandhoz*, mely szerint nevezett lap nyilatkozatának személyre vonatkozó részét tudomásul veszik, azonban követelik egy helyreigazító cikkközlését, azonkívül a sértő cikkközlésük megnevezését, ellenesetben a szerkesztőt provokálják.

Holló—Eötvös—Dienes-ügy.

Budapest, márczius 6. Holló Lajos segédei kijelentették Eötvös Károly megbizottainak, hogy fentartják felük nyilatkozatát. Eötvös segédei a választ megvitték.

Holló Dienes Márton is provokálta az Egyetértésben ma közölt nyilatkozatáért. Holló megbizottai gróf Bethlen Bálint és Ivánka Oszkár.

Holló az Eötvös-afférben Szentiványit és Okolicsányit bizta meg segédeiül, kik az este találkoztak Eötvös segédeivel Hentallerrel és Szathmári Mórral. Holló különben Dienes is provokálja.

Budapest, márczius 6. Ugron Gábor ma kapta kézhez a szállítási szerződéseket s most már nyilatkozni fog.

Bulgária függetlenítése.

Berlin, márczius 6. Itteni politikai körökben azt hiszik, hogy a Bulgária függetlenítésére s a királyság kikiáltására irányuló törekvése itt a leghatározottabb ellentállásra fognak találni.

A dél-afrikai háború.

— Távirati tudósítás. —

Bécs, márczius 6. Buller állítólagos elfogatásáról, mint magántáviratok jelentik, semmitéle újabb hír sem érkezett Londonba. Valószínű, hogy az elfogásról szóló hírválami félreértésen alapszik.

London, márczius 6. Tegnap este és ma reggel a harcztérről oly jelentések érkeztek, melyekből az következtethető, hogy bizonyos, az angolokra nézve igen előnyös operációk már folyamatban vannak.

London, márczius 6. Roberts lord főhadiszállásáról Osfonteinből jelentik: *French* tábornok bombázni kezdte a folyótól északra táborzó burokat.

London, márczius 6. *Brabant* tábornok Fokföldön Dordrecht mellett megverte a burokat, akik elkeseredve harcoltak. De az angolok állítólagos *teljes diadala* mellett is rendben vonultak vissza összes ágyuikkal és szekereikkel. Az angolok vesztesége 30 ember.

Pénzgyártó banda Ujpesten.

— Expressz-tudósítás. —

A rendőrség sikerült fogást csinált és kézrekerítette a tagjait egy bandának, mely gyárszerűleg üzte a pénzhamisítást és a mely főleg ezüstforintosoknak a készítésével foglalkozott.

A banda Ujpesten, a pénzhamisítóknak ebben az ősi fészkeben működött és úgy látszik, hogy a hamisítóknak nagy számmal voltak ügynökeik, a kiknek az volt a feladatuk, hogy a hamisítványokon tuladjanak. Ép erre való tekintettel a rendőrség a legnagyobb esőndben és titokban folytatja a nyomozást és bizonyosra vehető, hogy a pénzhamisítók ügynökei is hamarosan hurokra kerülnek.

A legutóbbi időben igen sok hamis ezüst forintos került forgalomba a fővárosban és a főváros környékén. Igen sikerült hamisítványok, melyek még figyelmes vizsgálat után is alig ismerhetők fel.

A rendőrség nyomozni kezdett és csakhamar rájött, hogy a hamis ezüst forintosok nyilván Ujpesten készülnek.

Egy egész sereg detektív lépett akcióba és a kutatásoknak meg is lett az eredménye, mert a titkos rendőrök fölfedezték, hogy a pénzgyártók műhelye az Árpád-utcában van. Megtörténtek tehát az intézkedések, hogy a pénzgyártókat in flagranti lehessen elcsipni, olyankor, a mikor ép működésben vannak.

És ez sikerült is.

Tegnap a rendőrök behatoltak az Árpád-utcai pénzgyárba. Az ajtók zárva voltak és a meglepett pénzhamisítók azon iparkodtak, hogy a hátulsó kijárásnál megszökhessenek. De a rendőrök számítottak erre a szándéokra és jó előre minden ajtót elállítottak, úgy, hogy a pénzhamisítóknak nézve a szökés merő lehetetlenség volt.

Ugy akartak tehát védekezni, hogy az ajtókat bezárták és eltorlaszolták.

Minthogy többszöri felszólításra se nyitották ki a zárt, a rendőrök feltörték az egyik ajtót és revolverrel a kezükben hatoltak be a műhelybe, a hol épen négy ember dolgozott.

Szembem a rendőrök nagy számával a pénzhamisítók ellentállásra nem is gondolhattak.

A rendőrök nyomban megrohanták és megkötözték őket.

Azután pedig átvizsgálták a nagy műhelyeket, mely valósággyár módjára volt berendezve.

Volt ott mindenféle gép és szerszám, meg egy nagy halom a hamis pénz készítéséhez szükséges anyag. Azonkívül találtak ott mintegy ezer darab vadonat új hamis ezüst forintos, mely már egészen készen volt. Ezek a hamisítványok is rendkívül sikerültek.

A pénzhamisítókat minden feltűnés nélkül, olyan esendben, hogy alig tudott a dolgról valaki, behozták a főkapitányságra és még az este vattatára fogták őket. Egyik sem akart vallani.

A pénzhamisítást magát nem tagadhatták ugyan, mert hiszen tetten érték, de azt vonakodtak megmondani, hogy mennyi hamis pénzt hoztak forgalomba és hogy a hamis pénzek terjesztésénél ki volt segítségükre.

A detektívek azonban előzetes kutatásaik alkalmával szinte kétségtelenül megállapították már, hogy a pénzhamisító banda nagy ügynöki apparátussal rendelkezik s a rendőrség már most azon van, hogy kikutassa, kik azok az emberek, a kik a pénzhamisítókkal összefüggésben állottak.

E tekintetben most nemcsak Ujpesten és a fővárosban, hanem a Budapest környékén levő községekben is szorgosan folyik a nyomozás.

A vizsgálat további sikere érdekében a rendőrség szükségét látja, hogy a négy elfogott ember neveit titokban tartsa.

Tegnap este az elfogottakat késő éjjelk vallatták, ma pedig újra kihallgatás alá vették őket.

NAPI HIREK.

Carmen lugubre.

Ha csöndes ember lesz belőlem,
Verset senki sem hall már tőlem
S elvisznek engem oda ki;
Majd elsiratnak a harangok.
S talán még egy szép valaki...

Az ördög bánja, hogy nem élek!
Belőlem, hogy elszállt a lélek;
Másoknak úgy sem fáj e seb;
Egy hírrel több az ujságokban,
S egy bolond szívvvel kevesebb!

Téglás Gábor.

(Ennek a halálról szóló szomorú kis versnek a szerzője Téglás Gábor, ki a minap halt meg Kolozsvárott, huszonkét éves korában. Az ottani „Magyar Polgár” cz. politikai napilap belmunkatársa volt e tehetséges ifju.)

— **Bőjtj istenisztelet.** Szerdán d. u. 3 órakor az agost. hitv. evang. templomban bőjtj isteniszteletet tartanak

— **Diszes esküvő.** Diszes esküvő volt tegnap városunkban. *Gara Alajos* nyiregyházi földbirtokos esküvött örök hűséget *Rosenfeld Mariskának*, *Rosenfeld Salamon* földbirtokos kedves leányának. A polgári esketés délelőtt 10 órakor volt az anyakönyvvezetői hivatalban. Az egyházi esketés délután fél 4 órakor ment végbe a Deák Ferenc-utcai izr. templomban. Az esküvő alkalmából a templom zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. Az ifju párt *Krausz Vilmos* főrabbi eskette, szép magyar beszédet intézve hozzájuk a házasság szentségéről. Taaukként *Fisch Ignác* földbirtokos és *Glück Venczel* szerepeltek. Este a Bika szálló disztermében dus lakoma volt, melyen százötvenen vettek részt, közöttük számosan társadalmunk kiválóságai közül is. Többek között ott voltak: *Rásó Gyula* kir. tan. alispán, *Simonffy Imre* polgármester, *Bécs Gyula* Nyiregyháza polgármestere, *Ábrahám László* főügyész, *Szabó József* főszámvevő, *Király Gyula*, *Oláh Károly* tanácsnokok, *Bródy Sándor* író, *Somogyi Gyula* közjegyző, *Tóth István* építész, *Kernhoffer József*, dr. *Kemény Mór*, dr. *Losonezy Álmos* megyei főorvos, dr. *Berger Andor* stb. A lakomán számos felköszöntőt mondottak az új párra.

— **Beteg kir. táblai bíró.** Gajzágó Béla kir. táblánk egyik kitűnő bírja, tegnap hivatalos kötelessége teljesítése közben a tárgyaláson hirtelen rosszul lett s kocsin szállították lakására. Az eset széles körben keltett részvétet.

— **A r. kath. árvaház bajai.** A debreczeni r. kath. árvaházban (Therézianum) tapasztalható közegészségellenes állapotról szomorú jelentést terjesztett a városi tanács elé dr. Sárváry Gyula t. főorvos, aki a Mária Theresia királynő nevét viselő emez emberbaráti intézetet közelebb meglátogatta. Az árvaház 50—60 növenvéke közül 5 fiu és 5 árva leány szenved egyiptomi szembetegségben. De a trachomások elkülönítése az egészségesektől olyan gyatra módon történt, hogy valóban csoda, hogy valamennyi árva gyermek meg nem kapta még a trachomát. A fiu szembajosok egy istállóból átalakított, büzös szobában tartózkodnak, a leányokat pedig a közösbédélővel és a fiuk hálószobájával összekötöttesben lévő szobában helyezték el. A t. főorvos, midőn vagy szorosabb és megfelelőbb elkülönítést sürget, vagy pedig a trachomás növényedékeknek kórházba küldését ajánlja, egyúttal általánoságban rámutat az egész árvaházi épületnek bajaira, a melyek a hygenia követelményeibe nagyon is beleütköznek. — A Therézianum ódon épülete ugyanis még a múlt században épült s noha egy időben a kerületi tábla is székelte benne, ma már szűk és sötét szobái bizony épen nem szolgálhatnak alkalmas lakásul.

— **Lobkovitz hercegné találománya.** A napernyős kocsik, melyek nemrég óta vannak divatban, — de ma már az egész világon elterjedtek, Lobkovitz hercegnőnek köszönhetik létüket. Ő volt az első, ki oldalt nyitott, felül azonban négy egyenes rudra kifeszített vászonernyős kocsit használt déli sítakocsizása alkalmával Bécsben. Hires lett az ő ernyős kocsija ott, melyet mindenki ismert s csakhamar követőket talált. Ma már általános használatnak örvend e praktikus könnyű kocsit s bizony kevesen tudják mégis, hogy egy tábornokné leleményes agyában született meg először a terve.

— **A tegnapi kardpárbaj betegek.** Grosz Sándor joghallgató és Schwarcz Izidor könyvelő között végbement súlyos s végzetes kimenetelű párbaj képezte beszéd tárgyát a városban. Mindenki részvéttel van a párbaj egyik áldozata Grosz Sándor iránt, kit súlyos sebeivel a kórházban kiváló gondozásban részesítenek. Grosz Sándor állapota mindeztideig — dacára rendkívül nehéz s veszélyes sérüléseinek — kielégítő. Grosz Sándor szülei, kik Mikolán (Szatmármegye) laknak, már hétfőn este értesültek fiuk esetről s anyja tegnap, kedden délben Debreczenbe érkezett s egyenesen a kórházba, fia betegágyához ment, hol az édes anya odaadó gondozásával ápolja fiát. Schwarcz Izidor, ki karján sérült meg súlyosan, szüleinek lakásán fekszik. Állapota kedre virradó éjjel rosszabbra fordult, a sebláz jelentkezett. Állapota tegnap azonban javult. A rendőrség bűnügyi osztálya a vizsgálatot folytatja. A kihívó felet, Schwarcz Izidort, már ki is hallgaták. Grosz Sándor kihallgatását csak akkor eszközlik, ha jobban lesz.

— **A francia klub megalakulása.** A francia klub — mint értesülünk — márczius 12-én délután 5 órakor tartja alakuló gyűlését az angol klub helyiségében (városi bérház 3-ik feljárata I. emelet). A megalakulandó klub tagjaiul már sokan jelentkeztek, kiknek neveit hozni fogjuk lapunk legközelebbi számában. A megalakulandó kört szívesen ajánljuk mindazok figyelmébe és pártolásába, kik gyorsan és

tökéletesen kívánják elsajátítani a francia nyelvet.

— **Elhunyt urinő.** Mint részvétellel értesülünk, Vad Istvánné, született Radeckzy Eulália urnőnek, folyó hó 6-án hajnali 4 órakor életének 27-ik, házasságának 2-ik évében hosszas betegség után elhunyt. Hült tetemei folyó hó 8-án délután 1/24 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a Loránffy (Oláh)-utca 17. sz. háztól a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni.

— **A szobaczeleza öröme.** Tegnap számunkban megírtuk a cziczus szomorú történetét. Most már félre a buval, megkezdte a gyűrű és vele a szerencsét olvasó füstösképű cigányasszony, ki Balogh Juliánna névre hallgat. A mindentudó cigányasszonyt épen akkor csipte fölön Dobos József rendőrbiztos, a midőn egy házba akart beosonni.

— **A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egylete debreczeni fiókpénztárának tagjai,** illetve választmánya rendes havi ülést tartott folyó évi márczius 4-én. Lukács Antal elnöklése alatt a letárgyalt napirend fontosabb pontjai a következők: az egylet vagyona 1900. január 31-én 255,667 korona és 54 fillér, a taglétszám 10.454.

Örvendetesen halad egyletünk minden téren, a mi különösen abból következtethető, hogy január havában 573 tag lépett az egylet kötelékébe.

Az ország különböző részén 59 olyan város, illetve község van, hol az egylet fiókpénztárral, vagy befizetési előhelylyel bír. Felhívjuk az összes debreczeni iparosokat és iparos segédek, hogy lépjenek az egylet kötelékébe, annál is inkább, mert hiszen ki áll a nagy társadalomban jobban elhagyatva, mint az előregedett vagy idő előtt megrokkant munkás; a fenti egylet az ilyen munkaképtelenné vált tagjainak életfogytig igen tisztességes heti segélyt nyújt, a melyből nyugodtan megél. S ha tekintetbe vesszük a csekély heti illetéket, ugy a legszegényebb munkásnak kötelessége jövőjét biztosítani, nehogy öreg napjaira a koldusbot legyen szomorú támasza. Az egylet ügyeit a munkások magok intézik, fizetési hivatalnokai nincsenek; tagja lehet férfi és nő korrólönbség nélkül. Bővebb felvilágosítás kapható Németh András „Debreczen városához” címzett vendéglőjében. Hivatalos órák minden vasárnap délelőtt 9—12 óráig és minden hó 1-én este 7—9 óráig.

— **Raktártiszti állások a hadseregben.** A közös hadsereg rendeleti közlönyének legújabb száma a raktártiszti állások szervezéséről ad hírt. Tudvalevőleg, eddig az egyes ezredek hadkiegészítő kerületeinél a mozgósítás esetére berendezett raktárak felügyelete az illető ezred valamely kivezényelt csapat-tisztére volt bízva. Az ilyen állásra rendszeresen nem szívesen vállalkoztak a tiszték, kik minden egyébtől eltekintve, ilyenformán ki rendeltetésük idejére a csapatszolgálatról elvonattak, ami részben az illetők gyakorlati kiképzését is hátrányosan befolyásolta. A jövőben ez megszűnik, egyelőre azonban csak a gyalog- és vadászcsapatoknál. Raktártisztekké a csapatszolgálatra alkalmatlanná vált fiatalabb tiszteket fognak kinevezni, kik állandóan megmaradnak ebben a minőségben. Ezáltal két cél is fognak szolgálni, amennyiben a jövőben az egyes csapat-tiszteket nem vonják el a szolgálattól, másrészt pedig valamely kisebb testi fogyatkozást szenvedő tiszt továbbra is megmaradhat a tényleges szolgálatban, mint raktártiszt és nem kényszerül rá, hogy néha igen szegényes nyugdíjból kelljen neki megélnie.

— **A könyörülő szívek figyelmébe.** Egy szegény iparos ifju, ki özvegy anyjával a legnagyobb szegénységben él, kénytelen sorozásra menni holnapután, az aradmegyei Uj-Szent-Annára. Se pénze, se ruhája. Kérjük a könyörülő szíveket, adakozzanak valami csekélységet ezen szegény, becsületes ifjunak. Szerkesztőségünk az adományokat szívesen átadja neki és nyugtázza.

— **Földfizetések.** A debreczeni jogász és tisztviselő-kör szecsessziós estélyén felülfizettek: br. Jozsinszky Miklósné 10 korona, Bészler Károly 10 korona, B. Szilágyi Imre 4 korona, Kaeskovics Ivánné 6 korona; az augsburgi légszeszgyár igazgatósága 50 korona; mit, midőn nyugtatunk, egyben a nagylelkű adakozóknak a kör köszönetét is kifejezzük.

— **Vidéki kritikások.** Vasárnap este történt a debreczeni színházban, midőn Bódi Ella hirtelen jött gyásza miatt *Sulamith* helyett *Az állatszeliidő* került színre, hogy a 2-ik felvonás után két vidéki nagy örömmel ballagott ki támlásszéki helyéről a folyosóra, onnét pedig a színház elé, miután megtudták a szolgálatra kirendelt rendőrtől, hogy se a színházban, sem a folyosókon, sem pedig a lépcsőházban nem szabad dohányozni. A színház előtt a következő párbeszédet folytatták:

A.: Na, nem hiába magasztalják ezt a *Sulamith* darabot; de igazán gyönyörű is.

B.: Hát a vadmacskát mikor látjuk már?

A.: Most jön, pajtás, a 3-ik felvonásba, együtt a tigrissel és a medvével.

Oh, sancta simplicitas!

— **Egy angol hazafi aggodalma.** A komoly Times adott helyet az itt következő levélnek, melyben egy angol hazafi megindító aggodalommal figyelmezteti a szerkesztőseget, hogy nagy veszedelem fenyegeti Viktória királynőt, ha terve szerint csakugyan a Porto Mauricio enyhe tengervidékére, Bordigherába megy üdülni. Mert az öreg Krüger van olyan vakmerő legény, hogy rablókkal foglyul ejteti a nyílt tengeren az uralkodónőt s elviteti Pretóriába, a hol aztán ő diktálná a béke föltételeit. Az aggó angol hazafi levele így szól:

Mélyen tisztelt szerkesztőség!

Krüger igen ravasz ember. Az ő hányavetisége nem olyan nevetséges, mint aminek látszik. Azzal a hatalommal, melyet neki a sors adott, a háboru után még foglyul ejti királynénkat és Pretóriába viheti. És e tervét igen könnyen keresztül is vihetné, ha akarná, mikor királynénk Bordigherába utazik. Mérlegeljük csak a körülményeket; vakmerő rablók a környéken, rosszakaratu francziák a partokon, a nép megvesztegetése Krüger által. Ily körülmények között kár volna Angliát kitenni egy rettentő veszedelemnek.

Aligha ez az aggó levél volt az oka, de mégis tény, hogy Londonból érkezett táviratok szerint Viktória királynő lemondott arról a szándékáról, hogy Bordigherába utazik, sőt elhatározta, hogy egyáltalán nem utazik el. — A levélíró angol hazafi tehát nyugodtan alhatik.

— **A must becsülete.** A szüret főerdekeségét, a mustot, megrendszabályozta a földmivelésügyi miniszter. Kimondta a mit niszter, hogy tilos megkeresztelni a mustot. És nem csupán akkor büntetik a manipulálót, ha eladja a vizes mustot, hanem akkor is, ha a saját asztalát ékesíti vele. Szóval ez a rendelet nem a borkereskedelem érdekében született, hanem a must becsülete érdekében. A Központi Értesítő a must becsületének a védelméről többek között ezt írja:

A földmivelésügyi miniszternél a múlt évben panasz tétetett az iránt, hogy az ország némely vidékén egyes szőlőbirtokosok, a szüret alkalmával különösen, musttermésüket vízzel szokták szaporítani. Ezen körülményt megakadályozandó, a földmivelésügyi miniszter 1899. évi július hó 28-án 7613. eln. sz. a. elrendelte, hogy mustba vagy a borba, ugyszintén a már kész, kiejedt törkölyborba vizet keverni, bármi csekély mennyiségben is, feltétlenül tilos, még akkor is, ha ezt maga a vevő kívánná; továbbá tilos a természetes bornak törköly-, vagy gyümölcsborral való összekeverése (összeházasítása) is. — Aki a fenti tiltott módon készítet vagy kezelt bort forgalomba hozza, vagy eladja, az 1893: XXIII. t.-cikk értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettük; a ki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy

a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, az mint mesterséges bor készítője 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és ezenfelül még 2 hónapig terjedő elzárással büntetendő. Ezenkívül az illetőktől a tiltott módon kezelt borok el is kobzandók.

Végre még különféle rendeletek révén régi fényben fog tűndökölni a szüret, a gyauroknak ama híres-nevezetes mulatsága, amelyen mustban főzött gulyást is szoktak enni. A must becsületének a megvédése után jöhet egyébként a veto az ételek megkeresztelése ellen is. A mit különben a gyomorhurut tulajdonosok áhítatos reménykedéssel várnak.

— **Elszámolás** a debreczeni izraelita nőegyesület 1900. február 17-én tartott tombola estélyéről. (Folytatás.)

Bechert Manóné, dr. Berger Andor, Darvas Izidorné, dr. Gutfreund Soma, dr. Hegedüs Jenő, Lusztig Károly, dr. Popper Mór, Stern Ignác, Schwarz Fülöp 5—5 koronát; Baum Miksáné, Beck Henrik, Berger-Fischbein Fáni, Bernáth Elemér, Bródy Henrikné, dr. Burger Péterné, ifj. Emerich Arnoldné, dr. Eugél Ignáczné, Falk Ármin, özv. Falk Antalné, dr. Freund Jenóné, Frank Viktor (Budapest), Fried Lajos, Fürst Ödön, Fischer Gyula, Gara Alajos (Nyíregyháza), Glück Miksáné, dr. Glück Lajos Grósz Béla (Er-Mihályfalva), Gyémánt Samuné, Halmágyi Sámuel, Jablonczay Kálmán, Kardos Samu dr., Kaszanyitzky Endre, Keiner Adolf, Kenyeres Károlyné, Klein Jakab, Medve Kalmáné, Meisels Vilmosné, Pongrácz Géza, Rannukel Ödön, Reichard Manó dr., özv. Reiner Henrikné, özv. Rosenberg Albertné, Rosenfeld Salamonné, Rott Lipót, Schreiber Lajos, Steinberger Gyula, Schwarz Vilmos, Stern József, Szántó Győző, Szentkirályi Tivadar, Taffler Ignáczné, Turai Farkas, Váradi Ignác, Weinberger Albertné, dr. Weisz Bernátné, dr. Weisz József, Zelenka Sámuelné 4—4 koronát. Ábrahám László, dr. Brunner Lajos, Fisch testvérek, Fischer Emánuel, Goldstein J., Goldstein M., Hauer Bertalan, Ippen és Schwarz, dr. Kardos Albert, Jónász Mór, Katz Lajosné, Kellner Dávidné, Kesztenbaum Jónásné, Klein Ignácz, Krausz Henriette, Muraközy László, N. N., Osváth Ferencz, dr. Rózsa Mór, Szliuka István 3—3 koronát; dr. Altmann Béla, dr. Békés Sándor, Burger Izsóné, dr. Bruckner Ernőné, Boros testvérek, Debreczeni Jenő, Csanak József, Emerich Arnold, Fischer Adolf, Fodor Jenóné, Gelberger Dávidné, Gerstner Kálmán, özv. Fabriczius Gézané, Hajós Mór, Halmágyi József, Hoffmann Géza, Hegedüs Sándor, özv. Jakobovits Ignáczné, Karczag Gyula, Katz Hermann, Kaufman Lipót, Kövy Lajos, Hütter Károly dr., László Albert, özv. Lédererné, Liederemann Henrik, Löfkovits Márton dr., Kemény Ferenczné, Nagy Lajos, Nasch József, Révész Zsigmond, Radó Sándor, Rosenberg Emil, Rosenberg Józsefné, Rózsa Lajos, Szedlák József, Weisz Jakabné, Weisz Menyhért, Wilhelm Sámuel, Hanke Emil 2—2 koronát; Gebauer Károly, dr. Hegedüs Pálné, Rafael Rudolf, Schwarz Lajos, Varga Lajosné, Weinberger Leopold, Egy utazó, N. N. 1—1 koronát; Franki Szeréna 40 fillért. Dr. Balkányi Miklósné, elnök. (Folyt. következik.)

Svindlerek és svihákok.

(K.—L.) A régi jó magyar világ táblabirai korszakában nem ismerték ezt a két szót a társasélet köreiből; ha nagyritkán fel-feltűnt is egy-egy furfangos csaló, azonnal kész volt a határozat a társaskörökben: minden ajtó bezárult az ilyen egyének előtt, rövid volt az eljárás, de hasznos.

Napjainkban alig tudunk védekezni ellenük, oly nagy számmal járnak-kelenek közöttünk, hogy a társadalmi élet nyugodtságát veszélyeztetik szereplésükkel.

A fővárosnak, a kisvárosnak, sőt a falunak is megvan a maga svindlerje és svihákja; találkoznak velük a közélet minden

terén, hivatalban, társaságban, s főjellemonásuk az arczatlan tolakodás és szereplési vágy.

Azt hiszed, a legnemesebb ember beszél veled, mikor magas erkölcsielveit előadja, csak később látod át, hogy a festett kép s nagyhangu becsület alatt nemtelen szívű közönséges csaló lakik.

Fajuk sokféle, a társadalom minden osztályában, férfiak és nők között egyaránt találhatunk. Egy darabig a társasélet felszínén usznak, mindenben részt vesznek, áldozatkészségüket fittogatják, rangjukhoz és állásukhoz nem illő ezimeket használnak, ha pénzt bíznak a kezükre, azt elfecsérik, komoly számadást nem igen ismernek, ha ilyenre hívod őket, érzékenyek és lovagiasok lesznek, a párbaj ments-varuk, a helyett, hogy komoly és igaz becsülettel bíró egyénhez illő módon az ellenük emelt vádak eloszlatni igyekezzenek.

Mindenben a külsőséget keresik, a látásra dolgoznak, pénzüket — a mi ritkán akad, — elfecsérik, hitelre esznek, isznak, egyszóval egész életük egy egész hitel, melynek vége egy nagy anyagi és erkölcsi krach sok tanúsággal azokra, kikkel bensőben érintkeztek, kikre aztán árnyat vet az ilyen egyénekkal való barátkozás.

A sok fajta közül legveszedelmesebb faj az, mely egy viharos és piszokkal teit mult után ismét a napfényre mászik s fehér tógában erkölcsöt, becsületet predikál, pedig maga is folyton az erkölestelenség posványában fetreng s mint közönséges csalóra ujjal mutat rá a társadalom, de nem meri vagy akarja, nagyon sokszor családjá és hozzá tartozói miatt megsemmisíteni.

Unos-untalan hirdetik a becsület törvényeit, de azért megtűrik, hogy az predikálja nekünk az erkölcsöt, a ki maga a legerkölestelenebb.

Az emberiség nagy harczában sok egyén minden kérdést a maga érdekének szempontjából tekint. Történhetik körülötte bármi, ha az, az ő érdekeit nem érinti, türelemmel nézi a legnemtelenebb munkát is és az ily magatartás növeli, szaporítja és teszi vakmerővé a svindlerek és svihákok vagy seregét.

A társadalom magát becsüli meg, ha minden uton-módon irtja ezt a veszedelmes fajta, mely sokszor erkölcsbíró szerepre vállalkozik, hogy a maga erkölestelenségét elfedezze és eltitkolja.

Szenyifolt e faj az emberiség, a társadalom testén s folyton szaporodó számuk nagy társadalmi betegségnek a jele.

Üldözzük őket a becsület fegyvereivel, mert ettől leginkább félnek; állítsuk őket a becsület itéiőszéke elé, óvakodjunk körülbe jutni, vessük ki őket társaságunkból, mert ezt kívánja nemcsak a társadalom életének tisztasága, de maga a közmoral is, mely ellen véteni nem illik, de a melynek szokásait becsületes egyének meg is tartják.

SZINHÁZ.

Frou-Frou. Tegnap este közepes színház előtt került színre e miadig korszerűnek maradó sziamü, melynek levegőjét szíva, akaratlanul is eszünkbe jut a Kaméliás hölgy. A czimszerepet ismét T. Halmi Margit játszotta teljes művészettel, melyet, hogy elérjen, a tőle megszokott igazsággal vitte küzdelembe fizikumát és organumát, hogy Frou-Frou jellemét hűen egyénítse. Minden mozdulatában, hangjában minden árnyalatában igaz volt egészen a halálig, — melyet szintén lélektani és orvostani alapon mutatott be. Mellette Fái Flóra versenyzett az elismerés tapsaiért, melyek a 3-ik felvonás záró jelenete után, a melyet lélekből játszott meg — től is hangzottak. Szacsavay Sándor és Tanay Frigyes is kellettek, hogy teljes legyen az est sikere. A közönség elismerő tapsait bőven élvezték tegnap este is, megalkotva rögtön elmuló művészetükért, K. K.

Bibliás asszony. Ma este tartják meg általános bérlétszünetben a Bibliás asszony premierjét. A közönség érdeklődése oly nagy, hogy a legtöbb páholy és

földszinti ülőhely már le van foglalva. A darabhoz teljesen új díszlet és sok kosztüm készült a színház festőtermében és szabóműhelyeiben. A Bibliás asszony szereposztása a következő: Czimszerep — Perényi Margit; Thea — Kállay Lujza; Sarah — Sárosi Paula; Marchalné — Szigeti Lujza; III. Ernő — Szathmáry; Chatellerault — Rubos; Herczeg — Tanay; Celesztin — Sziklay s kívülök a színház csaknem minden tagja. Részt vesz a darabban a debreczeni tűzoltó zenekar is Sziklay Miklós vezénylete alatt. Az új díszletek közül az első felvonásbeli mozgó tengers a III-ik felvonásbeli secessió szobadíszlet számíthat különös érdeklődésre, mindannyi Gyöngyösi Viktor festőművészüket dicséri. A darabot Rubos rendezte, a balletet Makray tanította be.

Panasz.

(Levél a közönség köréből.)

Tekintes Szerkesztő Ur!

Sokáig türtem, mielőtt ennek a levélnek megírására fanyalodtam, de a mi sok, az már mégis csak sok.

A „Szotyori lányok“ című érdekfeszítő regényen kívül mindennek van vége a nagy világon, csak az én türelmemnek ne legyen?

Talán nem is tetszik tudni, hogy meghalt az anyósom.

Tisztára csak azért halt meg, hogy boszanthasson. Mint becses lányának férjére, rám hagyta esendes utcai házat. A ház csak megjárna, mert kedves nőmön kívül nincs rajta más teher, de a környék, a szomszédság!

A szerkesztő ur bizonyára csodálkozni fog rajtam, hiszen rendszerint minden háznak szokott környéke és szomszédsága lenni, de olyan egynek sem, mint az enyémnek.

A tekintetes színművész urak és asszonyok, no meg a „Bunda“ című erkölcsnemesítő asztaltársaságnak tagjai ugyanis ezt a környéket választották ki letelepedésük színhelyéül.

Eleinte még örültem neki, hogy feleségemtől üres óráimban elgyönyörködhetem a Muzsák fiaiban és még inkább leányai-ban, de mihamar rájöttem arra a keserű tapasztalatra, hogy ő nagysága nem sok gondot fordíthat gyermekeire, vagy ha igen, ugyancsak nem látszik meg rajtuk.

Kérem, a Komjáthy tekintetes uron kívül nem respektálnak azok senkit se, még a végrehajtót se, nemhogy más emberfiának a nyugalmát.

Mindjárt mellettem itt lakik az Árpád művész ur. Mióta beállott a bőjt, minden este hazajön előadás után reggel s a helyett, hogy lefeküdné, a mellét veri s úgy negyög és sóhajtozik, hogy még a kő is megindulna rajta.

Kérdeztem tőle, mit csinál s azt mondta rá, hagyjam békében, mert ő most vezekel.

Jó jó, de hát sokáig fog még tartani? Jövő karácsonyig.

Lám, lám! — ki gondolta volna, hogy még egy ilyen derék fiatal embernek is van mit levezekelni?

Második a Fenyéri tekintetes ur. Valami kisasszonnyal fogadott, hogy ha ő veszt, fizet egy csókot, ha pedig nyer, kap egy darab szalonnát.

Bár inkább vesztett volna.

Megnyerte a darab szalonnát s kapott egy egész disznó oldalt. A helyett hogy eladta volna, kiakasztotta az ablakába s azóta a környéknek valamennyi kutyája és macskája ott ugrándozik utána.

Ha legalább el tudná érni. De magasan van s így mindig visszahullanak a földre s e közben csinálnak olyan nyávogást és vonítást, hogy még egy állatsereglet tulajdonos sem bírná ki sokáig.

A Sárosi Paula kisasszony épen itt lakik a házamban. A mult héten meghúította magát és le kellett feküdnie.

No, gondoltam, legalább egy darabig szünetelni fog a sok éjjeli zene. (Valamelyik gavallér a multkor is beleült a mosóteknőbe, ennivalót pedig nem tarthatok a folyosón, minden befőttemet, még a befőzött czeklát is felették a cigányok.)

Az éjjeli zene szünetel is, de a helyett mindennap eljön a Perényi Margit kisasszony eselédje. Már reggel jókor becsenget: „A Perényi naacsága kérdezteti, jobban van már a Sárosi nagysága? és küldött neki egy kis virágot.”

Es aztán eljön az nap még vagy hatszor.

Milyen szép is, hogy a művészhölgyek így érdeklődnek egymás iránt! Csak olyan jókor reggel ne esőngetnének fel miatta.

A Tóth Elek tekintetes ur is mellettem lakik. Ő derék ur volna, csak ne járna hozzá az a szörtelem, holdvilágképű ujságíró barátja, a ki éjszaka végig döngeti az ablakokat s másnap kiírja az ujságba, hogy mégis tehetetlen ez a mi rendőrségünk, eltűri, hogy éretlen fickók felzavarják az adófizető polgárok nyugalma.

Csak egyszer megcsipjem! Azt tudom Istenem nem írja ki a lapba!

Az sem járja végül, hogy már a festő tekintetes ur is darabot ír: „A debreczeni gésák, vagy egy tevestély története” ezimel és annak a hatásosabb jeleneteit otthon szavalgatja és próbálgatja.

Olyan zajt csinál, hogy még a ház kapuja is kidőlt már tőle.

Tessék valahogy már segíteni a bajomon, szerkesztő ur, mert ha ez sokáig így tart, istenugysé eladom a hazamat.

Rubos Árpád művész ur már ugyanis régen alkuszik rá. Már csak ezer frt a különbség közöttünk.

Maradok a szerkesztő urnak

tisztelője
Nobody János.

TÖRVÉNYSZÉK.

A debreczeni kir. törvényszék előtt tegnap érdekes bűnpör tárgyalása folyt le, melynek hőse Nagy Lőrincz rákosi születésű, 38 éves rovtott előéletű cipész, ki a budapesti törvényszék által 1894-ben csalás és lopásért 4 évi fegyházra volt elítélve. E büntetésének kitöltése után Nagy Lőrincz Ráczkevide ment, hol megismerkedett Czucz Borbálával s rávette, hogy 1000 frtos takarékpénztári könyvét lopja ki s vegyen fel 500 frtot. Ezt Czucz Borbála meg is tette s Nagy Lőrinczcel együtt, ki Pór Ferencz álnévet vett fel, Kolozsvárra mentek, honnan 1898. január hó 5 én Debreczenbe költöztek. Nagy Lőrincz itt magát Zombori Andrásnak adta ki s 1898. június 1 én Liptai Ferencz gazdánál vett ki lakást, kitől egy 1200 frtos takarékpénztári könyvet lopott el nejével s s az elloptott könyvből 1000 frtot kivettek s ezenkívül a Liptai sifonjából 15 frt készpénzt is lopott s a tolvajpár magához vette Czucz Borbálát s 1898. jun. végén S.-A.-Uj helybe szökött, hol Nagy Lőrincz ismét Pór Ferenczhez vedlett. Ujhelyben meghalt a felesége s együtt maradt Czucz Borbálával. Később az ottani lelkész hivatából egy Hudák Erzsébet nevére szóló keresztlevelet váltott ki s azzal Czucz Borbálát Ugváron Hirschenstein Józsefnél eselédnek beállította, hol is a jó Borbála két hét mulva mintegy 760 frt értékű arany és ezüst neműt lopott el. A lopott tárgyakat Nagy Lőrincz Munkácsra szállította, hol 5-öd napra elfogták s Debreczenbe hozták a mult évi július hóban.

E lopásokért állítottak ma Nagy Lőrincz és Czucz Borbála a bíróság előtt.

A törvényszék következőleg alakult meg: Elnök dr. Oláh Miklós, bírák: Tatay Ferencz, Tóth Aurél. Jegyző: Bahunek Elemér, ügyész dr. Nagy László, védő dr. Kardos Samu és dr. Kovács József.

A bíróság Nagy Lőrinczet 4 évi fegyházra ítélte, melybe 8 hónapi vizsgálati fogóság beutadott. Czucz Borbála ezuttal 14 napi fogházbüntetéssel szabadult meg, mivel a károsok ellenében panaszukat visszavonták s azonnal szabadlábra helyeztetett.

KÖZGAZDASÁG.

TÖZSDEI JELENTÉS.

— Távirati értesítés. —

Budapest, március 6.

A határidő-üzlet.

Ertéktőzsde.

Kötetett	Kezdődött	1/2 1 órákor zárlat
	forint	forint
Buza áprilisra	7.42	7.40 — 7.38
Buza októberre	7.72	7.69 — 7.66
Rozs áprilisra	6.29	6.28 — 6.25
Zab áprilisra	4.95	5.93 — 4.91
Tengeri májusra 1900.	5.11	5.09 — 5.08
Repeze szept.-re	12.40	12.45 — 12.50

Délutáni zárlat 4 órákor:

Buza tavaszra	7.39 — 7.40
„ őszre	7.68 — 7.69
Rozs tavaszra	6.20 — 6.27
„ őszre	6.44 — 6.46
Zab tavaszra	6.92 — 6.93
Tengeri májusra	5.11 — 5.12
Repeze aug.—szept.-re	12.40 — 12.45

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, március 6.

Piaci árak 50 kg.-ként koronákban:

Buza minőség	77	6.65 — 6.85
„	78	6.85 — 7.05
„	79	6.90 — 7.10
„	80	7.15 — 7.30
Rozs	71/73	5.60 — 5.65
Árpa		4.90 — 5.10
„ (jobb)		5.20 — 5.40
Zab		4.60 — 4.75
Tengeri		4.50 — 5.—
Bükköny		6.40 — 6.75
Pogácsa napraforgó		4.70 — 4.80
„ tökmag		5.10 — 5.20

Elítélve és megmentve.

Ha elvonulnak szemünk előtt azok a betegségek, melyek a fiatal leányt fejlődése korszakában üldözik, valóban elcsodálkozhatunk. Vérszegénység, sárgaság, rossz arcszín, általános gyengeség, idegesség stb., ezek az ellenségek zavarják a fiatal leány életét s fájdalom, gyakran halált is okoznak. Gyakran megtörténik, hogy a gyermek egy bizonyos ideig jól van, egészséges, jókedvű s egyszerre csak betegkedni kezd. Gyöngül, sápadt lesz, elveszti étvágyát, jó álmát, szomorú s mogorva lesz, sőt gyakran ok nélkül sírva fakad. Ha nem látunk hozzá, hogy a bajnak mielőbb elejét vegyük, könnyen komplikáció állhat be. Láz fogja el a fiatal elgyengült testet, a heves főfájás, szívdobogás, oldalszurás, csípőfájdalom egy nyugodt perczet sem hagy és e gyengeségi állapotnak, fájdalom, tüdőbaj szokott az eredménye lenni. Pitot Justine kisasszony Chassagneból (Cantal), ki ma a Poste Hotel szolgálatában van, majdnem áldozata lett ezen veszedelmes időszaknak.

— Több mint egy évig — írja — nagyon sápkóros voltam és vérszegény, e betegségek minden következményét át szenvedtem. Folytonosan és egész testemben szenvedtem. Én, a kit eddig mindig csak mosolylyal ajkamon lehetett látni, most szomorú gondolatokkal

foglalkoztam és reggeltől estig sirtam. Szegény anyám már elveszítettnek hitt s kétségbe volt esve, a sir szőlén álltam. Az orvosok tüdőbajosnak mondtak s más-sal, mint tejjel nem is tudtam táplálkozni. Ekkor történt, hogy a Pink-pilulák használatára utasítottak, a mely a vérnek hatalmas helyreállítója. Ennek használata óta nagy megkönnyebbülést éreztem és miután egy dobozzal elhasználtam, egészségesnek éreztem magam. Tíz hónap óta egészséges vagyok és jóllehet szolgálatom fáradtságos, kitűnően érzem magam, arcom üde, ajkam piros és oly vig vagyok, mint annak előtte.

Melyik fiatal, vérszegény, sápkóros leány fogja a Pink-pilulák használatát elmulasztani? Melyik anyja, ha gyermekét elgyengülve, sápadtan, szenvedően látja, nem fogja a Pink-pilulákat használni?

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerertárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér, és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerertárban, Budapest, Király-utca 12.

REGÉNY.

A kakuk.

-- Vig elbeszélés. --

Irta: Szini Péter.

(Polytátás.)

14.

Jegyzőkönyvből kivette a kedves arczképet s átadta nekem.

Felkiáltottam az elképedéstől. Az arczkép hasonmása volt az enyimnek, melyet Pokoltelekről kaptam.

— Miért kiáltott? kérdezte a kis ember. — Ugy-e: tetszetős ábrázatu személy?

— Az ám. hanem én az urat kénytelen vagyok megölni.

— Engem? . . . Mélyen lekötelez, ha nemes dühe okát tudomásomra hozni kegyeskedik.

— Tudja meg hát, szerencsétlen, mi vetélytársak vagyunk. Én is Pokoltelekre utazom ahhoz a hölgyhöz, kihez maga indult. Nekem is elküldte arczképét.

— No, ez nagyszerű!

— Anyira nagyszerű, hogy egyikünk nem fog eljutni Pokoltelekre. Tud-e karddal bántani? . . .

— Sohasem próbáltam az eféle mulatóságot.

— Az mindegy. A legközelebbi állomáson kiszállunk és megvívunk. A ki szerencsés lesz, mehet Pokoltelekre, a másik meg tegyen le utazásról.

— De kérem alássan, én sohasem próbáltam az ilyen dolgot.

— Hát épen azért. Legalább nemesak rossz drámát ír, hanem rossz párbajt is végez. Abban biztos lehet, hogy széjjel vagdalom magát.

Megszéppent az én kis emberem s mikor új állomáshoz értünk, azt sem várta, hogy kinyissák az ajtót. Kinyitotta maga és nagy sebességgel lekalimpálódzott. Ucczu, ved el magad! — elszaladt a váróterem felé, tolvajt, gyilkost kiabálva. Még az arczképet is ott feledte nálam.

Igy szabadultam meg egyik vetélytársamtól, kinek gyávasága sokban felülmulta az enyimet.

Pedig én sem születtem a bátrabbjából.

VI.

Egy negyedórai pihenő volt előírva ez állomásnál a vonatnak, de az utakat befedő hótorlat miatt jó félóraig kellett várakozni.

Egyedül maradtam a kupéban s jóízűen kacagtam hóboros drámáimról megugrása felett.

Hanem egy gondolat hirtelen kettévágta kacagási ingerem fonalát. Ad vocem: fénykép! . . . Napnál világosabb, hogy a kis vézna ember is ugyanattól kapta a fényképet, ki nekem elküldte s így azon feltevés, miszerint az lesz a szerencsés elváltasztott, kit a bájos nő fényképével megajándékoz, — teljesen elesik és én most a bizonytalanság sötét homálytól fedett rejtekében irány és czél nélkül bolygó halandó vagyok, dacára a zsebemet módfelett megtöltött harminzezer forintnak.

De hirtelen egy más gondolat röpült agyam kaptárára.

— Hát ha csupa juxból tette az igen tisztelt kisasszony, hogy többeket megprezentelt bájos arczulatu levonatával? Hát ha ez ismeretlen nagysám valami virágoskedvű hölgy, ki nagy örömet fogja abban találni, hogy a főváros magánzóinak ifju és vén serégét maga köré gyűjtheti? . . . Nem valószínű, de lehetséges!

(Polyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 159.

Bérlet 132. sz. „C“

Szerdán, 1900 évi március hó 7 én,

A bibliás asszony.

Operett 3 felvonásban.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.
Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Hangok a közönség köréből.

Köszönőirat Amerikából.

(Eredetiből magyarra fordítva.)

Tek. **Wilhelm Ferencz** gyógyszerész urnak
Neunkirchen. Alsó Ausztria.
New-York 18/V. 98.

Jó uram!

1895. november 12-én oly foku rheumatismust gaptam, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz hónapig feküdtem egy helyben a nélkül, hogy megmozdulhattam volna. Test-súlyom 175 lbs-ról 130 lbs-re ment vissza, jeléül ama borzasztó fájdalmaknak, melyeken évente átmentem. Kipróbáltam mindenféle gyógymódot, amit valaki csak valaha használt s melyet az orvosok kitaláltak, egészen a villamos török fürdőig, de azért annyira nem érzem magam jobban, hogy legutolsó kezelő orvosom nem akart többé tőlem díjazást elfogadni, miután nem tudott rajtam cseppet sem segíteni. Idők multával találkoztam egy barátommal, ki figyelmeztetett engem a **Wilhelm-féle osz és köszvényellenes vértisztító theájára** mint ami csálhatatlan szer a rheuma ellen. En eimondtam neki, hogy mennyi mindent megpróbáltam már s kevésbé bizom ezen theában is. Ugy tetszik, hogy a sors keze működött abban, hogy én önnök írjak s hogy éreztem, hogy van még ami engem meggyógyít. Meggyőződtem, hogy a mentő szer létezik. Nem tudom szavakban kifejezni ama rettenetes kínokat, melyeket a legutolsó 3 évben átéltem. De most ez nem háborget többé engem s ezen pillanatban úgy érzem magam, mint aki ujjászületett s nem tudok a világnak nagyobb kincsét a **Wilhelm-féle osz és köszvényellenes vértisztító theánál**. Kérem önt uram, legyen szives a Wilhelm-féle osz és köszvényellenes theából nekem 12 csomaggal küldeni. Önnök a legfőbb egészséget s hosszú életet kívánva vagyok öszinte tisztelője **Gordon M. József** 179. orchard st. New-York. Egyesült-Államok. Kapható minden gyógyszerertárban. Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerésznél.

Kiadó lakás.

Az ipar és kereskedelmi bank palotájában

egy 5 szobás utcza lakás,
előszoba, konyha, fürdőszoba és a szükséges mellék helyiségekkel együtt

1900. május 1-től kiadó.

Értekezhetni **Kaszanyitzky Endre** üzletében.

Apró hirdetés.

az Apróhirdetés minimális ára 5 sorig 20 kr., minden további sor 4 kr. A vastagabb betűkkel szedett sorokat 6 k rra számítjuk -- Czim nélküli hirdetések a kiadóhivatal ad felvilágosítást. Czimmel ellátott hirdetések után 30 krajczar bélyegilleték fizetendő.

Jó minőségű tavaszi rozs kapható. Hol? Megmondja a kiadóhivatalban.

Egy üzleti díszes faldecs kázat eladó. Czim a kiadó hivatalban.

Fagymentes és fajtiszta sima szőlővesszők

kaphatók

Kardos László szőlőtelepéről helyben

és pedig:

20,000 piros Chasselas Croquan . . .	4	frt.
50,000 fehér " " . . .	3	"
10,000 Passatutti illatos . . .	10	"
5,000 Raisin de Calaber . . .	10	"
1,000 Muskat Hamburg . . .	10	"
5,000 " Lunel . . .	4	"
2,000 " Alexander . . .	5	"
2,000 Sárga Kecske csecsü . . .	4	"

216. szhr.
1900.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivelésiügyi m. kir. miniszterium 1900. évi január hó 17-én kelt 1086. számú rendeletével, a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet pallagi gazdaságában létesített szőlőtelep *karó-szükségletének* beszerzését 1512 (egyezerötszáz tizenkettő) korona erejéig engedélyezte.

A szőlőkaró-szükséglet biztosítása céljából 1900. évi március hó 17-ik napjának d. e. 10 órájára a debreczeni m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A részletes feltételek a gazdasági tanintézet igazgatóságánál (fűvészkert-utca 2. szám.) a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1900. évi március 5-én.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága.

Kepes Imre tulajdonát tevő s a debreczeni 3227. számú telekjegyzőkönyvben A) I. 1-2. sorszámú, s 3461. és 7108. hrsz. a. felvett házas udvar és ondódi föld, a debreczeni kir. törvényszék árverési termében, folyó évi március hó 26-án, d. u. 3 órakor megtartandó birói árverésen becsáron alól is eladatni fog, mely árverésre a venni szándékozókát meghívja a

Hajdu-Böszörményi
részvénytársulati takarékpénztár
végrehajtató.

Meghívó.

A Debreczeni

keresked. Betegsegélyző-Egyesület

1900. március 18-án délután 3 órakor

a Kereskedelmi Akadémia dísztermébe tartja

rendes évi közgyűlését

melyre a főnökök és biztosított rendes tagok tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. A Betegsegélyző-Egyesület és keresk. kórház zárszámadásainak beterjesztése az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével.
2. Az alapszabály némely pontjának módosítása.
3. Felügyelő bizottság választása 1 évre é pedig 2 rendes és 1 póttag a főnökök köréből, 4 rendes és 2 póttag a biztosított tagok köréből.
4. Esetleges indítványok (ha 8 nappal a közgyűlés előtt beadatnak).

Debreczen 1900. március hó.

Mayer Emil,
elnök.

Bérleti hirdetés.

A szatmárnémeti-i „Társaskör“ 1900. évi május 1-től, 1903. április hó 30. napjáig terjedő 3 évre bérbe adja a saját tulajdonát képező Rákóczy-utca 15. sz. házban a

vendéglő tartás jogát,

melyért eddig évenként 1200 korona haszonbér fizettetett.

Ezen bérlet jövedelmét a kártya billiárd, étterem bevételei képezik míg a vendéglős főbb kötelezettsége a kiszolgálás, fűtés és világítás, a fizetendő bérösszegezen felül.

A bérletre vonatkozó ajánlatok 200 korona biztosíték esatolása mellett **f. évi március hó 20-ig** Bartha Kálmán felügyelőhöz adandók be, kinél a részletes feltételek is megtekinthetők.

A társaskör választmányát a tett legmagasabb ajánlat nem kötelezi, hanem az ajánlatok közül tetszése szerint fog választani.

Szatmár, 1900. február 25-én.

Antal Dániel,
alelnök.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.